

IRESPONSABILITATEA ÎN DREPTUL PENAL COMPARAT: NOVELE LEGISLATIVE

Sergiu CRIJANOVSKI

Curtea Supremă de Justiție a Republicii Moldova

În prezentul studiu este analizat modul de interpretare a conceptului de responsabilitate în legislația unor state străine, sunt clarificate particularitățile tehnicii legislative utilizate la crearea normelor cu privire la iresponsabilitate, precum și evidențiate cele mai avansate experiențe legislative apte de a fi implementate atât în doctrina juridico-penală, cât și în legea penală autohtonă. Bazându-se pe cercetarea conceptului de tulburare psihică ca element indispensabil al iresponsabilității, autorul a sintetizat trăsăturile esențiale și tipurile acesteia. Sunt puse în discuție avantajele și dezavantajele legislației unor state străine referitoare la recunoașterea tulburării de personalitate în calitate de criteriu medical al iresponsabilității.

În rezultatul studiului întreprins, autorul explică esența juridică a prezumției responsabilității inculpatului, supune unei analize detaliate diferite teste cognitive aplicate de către instanțele de judecată din sistemul *common law*.

Cuvinte-cheie: *prezumpția responsabilității, iresponsabilitate, tulburare psihică, boală psihică, stare psihică tranzitorie, dizabilitate cognitivă, test cognitiv, cauză externă a iresponsabilității, cauză internă a iresponsabilității.*

DEFENCE OF IRESPONSIBILITY IN THE COMPARATIVE PENAL LAW: LEGISLATIVE NOVELS

The purpose of this article consists in defining the concept of irresponsibility in accordance with the penal legislation of several foreign states; in clarifying the peculiarities of the lawmaking techniques used in the process of creation of some legal norms concerning the category of irresponsibility; as well as in emphasizing of the most advanced legislative experiences which are able to be implemented in our penal doctrine and national legislation. Being founded on the detailed explanation of the mental disorders as an indefeasible element of irresponsibility, in the realm of this study there was synthesized the essential features and the basic types of it. There were discussed advantages and disadvantages of lawmaking experience of the foreign states regarding the recognition of the personality disorders as a medical criterion of irresponsibility. As a result, the author had explained the legal essence of presumption of the defendant's responsibility, had submitted to a detailed analysis different cognitive tests applied by judicial instances in the *common law* system.

Keywords: *presumption of responsibility, irresponsibility, mental disorder, mental illness, transitory mental state, cognitive disability, the cognitive test, external cause of irresponsibility, internal cause of irresponsibility.*

Prezentat la 03.09.2014

Publicat: octombrie 2014